No. 1848 Zaterdag 31 Mei 1919. 36ste Jaargang

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, Aruba en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden fl. 2.— bij vooruitbetaling.

BUREAU VAN DIT BLAD
St. Elizabeths-gasthuis.
DRUKKER. B. L. BOGAERS.

Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—
Afzonderlijke nummers fl. 0.15.
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels f. 0.50; voor elken regel meer 7½ cts.

Openbare behandeling

DER BEGROOTING IN DEN

Kolonialen Raad.

III.

De Heer B. v. d. Veen Zeppenfeldt.

M. de V.

Ik zie dat de Minister v. Koloniën, den post verbetering van de *Paardenbaai* op Aruba voor 1919 niet heeft kunnen overnemen, en dat Z. Ex. ter zake van een minder kostbare voorziening in die verbetering met den Gouverneur in overleg is getreden, en wil daarom van deze plaats de hoop uitspreken, dat het overleg er toe leiden zal, dat de verbetering van die haven op de een of andere wijze dan zal worden ter hand genomen.

Van zeer groot belang is het voor handel en scheepvaart aldaar als het Bestuur iets voor de verbetering van die haven, die reeds jaren in zoo'n slechten toestand verkeert, wil doen.

Door de gunstige ligging van het eiland Aruba ten opzichte van de naburige Zuid-Amerikaansche Republieken zou, dunkt me, deszelfs handel beduidend kunnen ontwikkelen, indien de haven aan de schepen niet zooveel gevaar en last aanbood, als nu het geval is.

Meermalen lees ik in het weekblad *La Cruz* van kleine schepen zelfs, die in den havenmond wegens ondiepte stranden.

In de *Amigoe di Curaçao* van 1 Juni 1918 staat te lezen: „Opnieuw is dezer dagen gebleken, hoe dringend noodzakelijk het is, dat met de verbetering der *Paardenbaai* op Aruba spoedig met kracht moet worden begonnen. De Amerikaansche brik *William Litchfield*, groot 900 ton, sinds 6 Mei in de Paardenbaai liggend om 800 ton mest te laden, zou de vorige week weer vandaar vertrekken. Vier dagen lang is de loods in de weer geweest, om die bark buiten gaats te brengen, waarbij twee boeien werden losgerukt en de motor van de brik defect raakte. Dat zal zeker niet strekken om de buitenlandsche scheepvaart naar de Paardenbaai van Aruba te lokken."

Een motor-loodsboot zou daar goede diensten kunnen presteeren. Last en gevaar zou worden vermeden, indien het eiland, zoolang het wachten moet op de verbetering van zijn haven, de beschikking had over een motor-loodsboot.

Het voordeel daarvan springt te meer in het oog, wanneer men bedenkt, dat de vaargeul een bocht beschrijft, zoodat het niet altijd even gemakkelijk is er doorheen te zeilen en soms slechts door handig manoeuvreeren ongelukken kunnen worden voorkomen.

In den laatsten tijd doorkruisen onze schepen de Caraïbische Zee, en worden er reizen ondernomen naar Cuba, Barbados en Martinique.

Grootere schoeners zijn daarom meer gewild dan éénmasters en kleine barkjes; en juist zulke schepen zijn bij het in- en uitvaren aan meer gevaren blootgesteld.

Een voornaam ding vind ik het ook, indien het zand of modder bij den steiger zou kunnen worden opgeruimd, ten minste in zooverre dat schepen als bijv. de gouvernementsschoener *Estelle* daar altijd veilig zou kunnen vastmeeren.

Voor de passagiers en bij het lossen zou dit een groot gerief zijn.

Bij het overleg tusschen de Regeering en het bestuur in zake de *Paardenbaai* ben ik daarom zoo vrij, beleefd het bovenstaande in gunstige overweging te geven.

Ik stap hiermede af van dit punt en kom tot de *motie*.

M. de V. In de motie door het geachte lid WINKEL ingediend, vind ik een uiting van misnoegen over de wijze waarop de kolonie wordt bestuurd en beheerd.

Ik wensch hetgeen ik naar aanleiding daarvan heb te zeggen in twee onderdeelen te splitsen.

Vooreerst dan de benoeming. Ten volle begrijp ik die ontstemming. Volmondig geef ik toe, dat het voor een college niet aangenaam is een aanbevelingslijst op te maken en later te moeten ondervinden, dat er hoegenaamd geen acht op geslagen is. Dat valt niet te ontkennen en ik zal ook geen oogenblik trachten zulks te doen.

Maar van den anderen kant moet men ook toegeven, dat de benoeming op zich zelf billijk is.

Het gaat hier niet over personen; evenmin kan er hier sprake zijn van bevoorrechting van de eene partij boven de andere.

Deze benoeming beoogt m. i. niets anders dan den vroegeren toestand te herstellen, en de partij, waartoe de nieuwbenoemde behoort, den zetel terug te geven, welke zij bij de samenstelling van den nieuwen Raad heeft verloren. Hierin is niets onbillijks gelegen. Wanneer de Hooge Regeering den zetel, waarover zij alleen de beschikking heeft, aan de betrokken partij teruggeeft, kan men daarin geen krenkende of onheusche behandeling van een of ander persoon of partij zien, maar geschiedt zulks met de kennelijke bedoeling, dat alles in den vroegeren toestand moet worden teruggebracht. Er is nooit beweerd en kan ook niet met eenigen grond beweerd worden, dat de katholieken in den vroegeren Raad meer zetels hadden dan waarop zij krachtens hun getalsterkte aanspraak mochten maken.

Men kan derhalve niet volhouden, dat door het herstel van de toen bestaande verhouding wien dan ook onrecht is aangedaan.

Maar, heb ik gehoord, de grief is niet zoozeer de benoeming zelf, doch veeleer de wijze waarop alles hier te werk is gegaan met name, want dáár komt het ten slotte op neer, dat de Raad van dit alles onkundig is gelaten.

Ik moet beginnen met de opmerking, dat mij geen enkele bepaling bekend is, welke den Gouverneur de verplichting oplegt, den Raad mede te deelen, in welken zin de voordracht zal luiden.

Echter zal men zeggen dat er regelen en vormen zijn, die wel is waar niet met de wet in de hand kunnen worden afgedwongen, maar die uit beleefdheid, deferentie, of hoe men dat ook noemen wil, tegenover dit college behooren te worden in acht genomen.

Hiermede ben ik het volkomen eens, doch moet er even op wijzen, dat alles zijn grenzen heeft en dat het niet verantwoord is door het betrachten van hoffelijkheid zich zelf in ongelegenheid te brengen. En dit zou hier het geval geweest zijn.

Want had de Gouverneur den Raad vóór het opmaken van de aanbevelingslijst een wenk gegeven dan had de Gouverneur terecht geacht moeten worden zich in inwendige aangelegenheden van den Raad te mengen, zich met het opmaken van de aanbevelingslijst te bemoeien en ongeoorloofden invloed en pressie op den Raad uit te oefenen.

De Gouverneur mag zich hiermede niet inlaten en eerst als de Raad gesproken heeft, komt de Gouverneur aan de beurt.

Van den anderen kant zou het van weinig beleid getuigen, indien de Gouverneur *na* het opmaken van de aanbevelingslijst ging openbaar maken wat hij voornemens is aan de Kroon te adviseeren, zonder zelfs te weten of de Hooge Regeering zich met dat gevoelen zal vereenigen. Want men vergete niet, dat niet de Gouverneur, doch de Kroon de benoeming doet, en dat de Gouverneur niet aan de aanbeveling van den Raad, doch de Kroon ook niet aan de voordracht van den Gouverneur gebonden is.

Het wil mij voorkomen, dat een Gouverneur zich door een dergelijke ontijdige bekendmaking zou blootstellen en dat men door zoo iets te eischen het onmogelijke van een bewindsman zou vergen.

En is dit zóó, dan bestaat er m. i. — ofschoon het gebeurde den Raad niet aangenaam is — noch voor den Raad, noch voor eenig lid wien dan ook, aanleiding om zich gekrenkt te gevoelen of zich over de handelwijze van den Gouverneur te beklagen.

Ik ben van meening, dat de Gouverneur het regeeringsreglement geëerbiedigd en streng constitutioneel en correct gehandeld heeft, te meer daar hij, van de aanbevelingslijst van den Raad afwijkende, getracht heeft zooveel mogelijk met de wenschen van den Raad rekening te houden, door iemand voor te dragen, die door den Raad meer dan eens tweede candidaat is gesteld en de laatste keer zelfs met algemeene stemmen.

M. de V. Ik ga nu over tot de bespreking van het andere gedeelte, handelende over de wijze, waarop de kolonie tegenwoordig bestuurd en beheerd wordt, zooals het *Voorloopig Verslag* op de ontwerp-begrooting voor 1920 het uitdrukt als het ware van uit het **Moederland.**

Ik stel hierbij voorop, dat ik het als de normale wijze van handelen beschouw, dat als er gelden voor een of ander doel moeten worden uitgetrokken of een of andere maatregel noodig of wenschelijk wordt geacht, de Raad daaromtrent wordt gehoord, en eerst daarna de stukken naar Holland gaan. Dat is de gewone weg. Ik ga daarom geheel accoord met de voorstellen der motie, als hij van gevoelen is, dat deze weg moet worden ingeslagen.

Terwijl ik deze opvatting onderschrijf moet ik er tevens aan toevoegen, dat er op dezen, evenals op vrijwel iederen anderen regel, uitzonderingen kunnen bestaan.

Zulke gevallen kunnen zich voordoen, als bijv. de Raad reeds in een dergelijke zaak uitspraak heeft gedaan, er geen eenstemmigheid in den Raad bestaat en het gevoelen van den Raad bekend is. —

Ik heb hierbij met name het oog op den steun van overheidswege aan het bijzonder onderwijs onlangs gegeven. Een jaar of zes geleden is een voorstel tot het toekennen van een subsidieverhooging aan het bijzonder onderwijs in dezen Raad verworpen. De zaak is aan het oordeel van de Regeering onderworpen en zij heeft zich bij de minderheid aangesloten.

Nu komt bij de Regeering in den Haag een schrijven van het bestuur der bijzondere scholen in, waarin op den financiëelen nood, waarin het bijzonder onderwijs in deze kolonie verkeert, wordt gewezen en tevens op de ernstige gevolgen, indien niet spoedig hulp wordt verleend.

Het verzoek wordt aan de Regeering gedaan en er is haast bij. Moet in zoo'n geval de Regeering den requestant naar den Kolonialen Raad verwijzen en in dien tusschentijd rustig en kalm toezien? Neen, M. de V., want door dat te doen, zou zij terecht het verwijt verdienen, waar zulk een hoog belang als het volksonderwijs op het spel stond, niet alles te hebben gedaan wat in haar vermogen lag en van haar mocht worden verwacht.

En tot staving van wat ik beweer, namelijk dat de nood hoog gestegen was en het ingrijpen niet mocht worden uitgesteld, wil ik even laten uitkomen, dat de Missie, die het subsidie geniet, er niet alleen voor gezorgd heeft dat aan een groot aantal kinderen onderwijs gegeven werd, maar dat zij ook nog verschillende gebouwen heeft moeten optrekken, vernieuwen en vergrooten. Op Sta. Maria, Sta Rosa, Montanje en Willebrord ziet men thans vernieuwde en vergroote scholen en woningen voor het onderwijzend personeel. Op Barber is de school verbouwd. In de stad is het St. Martinus-gesticht verbouwd, de St. Vincentius-school aanmerkelijk vergroot, een zoo goed als geheel nieuw huis voor de Fraters gebouwd, terwijl op het erf van San Matéo een ruime school is verrezen.

Al deze keurig onderhouden gebouwen zijn een waar sieraad voor onze stad.

Op Aruba en op Bonaire is een nieuwe jongensschool met bijbehoorende onderwijzerswoning gesticht; op beide eilanden zijn alle scholen vergroot of verbouwd en op Bonaire is een nieuwe woning voor de zusters aangekocht.

Ik heb mij hier tot de Benedenwindsche Eilanden bepaald, ofschoon ook de Bovenwindsche bedacht zijn. Het voornaamste gedeelte daarvan heeft gedurende de oorlogsjaren plaats gehad, toen alle bouwmaterialen en verfwaren beduidend gestegen waren.

Al deze gebouwen liggen aan den openbaren weg of zijn van den openbaren weg zichtbaar; ieder die er langs komt, zal moeten toegeven, dat er veel ja zeerveel geld aan dat alles is besteed. En daar de steun, dien de missie van het Bestuur ontving zooals iederen wel kan uitrekenen, niet toereikend was, om dit alles tot stand te brengen, heeft de Missie in het Buitenland moeten bedelen en toen van wege den oorlog de giften niet zoo rijkelijk toevloeiden, geld moeten opnemen en zich diep in schulden moeten steken.

Als ik dat alles overweeg, moet ik zeggen, dat het optreden van de Regeering in deze door de omstandigheden was geboden.

Het moederland past jaarlijks bij om onze begrooting sluitend te maken, welnu wanneer zoo iets zich voordoet, mag het moederland wel van den regel afwijken. Bovendien vergete men niet, dat de minister hier niet alleen en op eigen verantwoordelijkheid heeft gehandeld, doch dat ZExc. de Nederlandsche Volksvertegenwoordiging heeft geraadpleegd en dat de beide Kamers zich met zijn zienswijze hebben vereenigd.

M. de V. Uit het bovenstaande volgt, dat alhoewel ik erken, dat het den Raad niet aangenaam is, dat hij het doen eener benoeming van de aanbevelingslijst wordt afgeweken en de Raad zooveel mogelijk in de gelegenheid moet worden gesteld zich over alle koloniale aangelegenheden uit te spreken, ik niet den geheelen inhoud der motie voor mijn rekening kan nemen en er daarom ook niet kan vóórstemmen.

Tweede Kamer

Memorie van Antwoord.

over onze Begrooting voor 1919.

Kan de ondergeteekende niet ontkennen, dat de financieele toestand der kolonie thans niet rooskleurig mag worden genoemd, zoo geschiedt dit slechts onder de onmiddellijke toevoeging, dat deze toestand, gelijk zich dat algemeen heeft geopenbaard, voor een deel het gevolg is van bijzondere omstandigheden, door den wereldoorlog en de gevolgen daarvan geschapen.

In zijne memorie van toelichting bij het wetsontwerp gaf de ondergeteekende reeds te kennen in hoeverre die ongewone omstandigheden van invloed zijn geweest op de hoogere raming van de rijksbijdrage aan de koloniale middelen. Daarbij vestigde hij de aandacht op een aantal posten, die slechts voor eens dan wel gedurende enkele jaren de begrooting zullen bezwaren. Zooals hij daarbij heeft uiteengezet, dragen die posten voor een bedrag van f 528.000 bij in het geraamde tekort. Er bestaat dus geen aanleiding voor de door sommige leden gekoesterde vrees voor gestadige dekking van een dergelijk tekort op de koloniale middelen op de wijze als thans geschiedt. Integendeel meent de ondergeteekende, zooals hij in zijn voormelde memorie heeft uiteengezet, op goede gronden te mogen verwachten, dat de rijksbijdrage vrij spoedig niet onbelangrijk zal verminderen en mogelijk gaandeweg geheel zal kunnen worden gemist. Er bestaat daarom, naar de ondergeteekende meent, geen aanleiding om, overeenkomstig den wensch van de evenbedoelde leden, aan de Kamer een of meer plannen voor te leggen, waardoor zonder rijksbijdrage meer evenwicht gebracht wordt tusschen inkomsten en uitgaven.

De ondergeteekende kan zich derhalve beter vereenigen met de meening van de andere hier aan het woord zijnde leden, die van oordeel zijn, dat de toekomst der kolonie niet zoo donker behoeft te worden ingezien. Gaarne sluit hij zich aan bij de door hen aan den afgetreden Gouverneur toegebrachte hulde en in vol vertrouwen geeft hij daarmede uiting aan zijne verwachting, dat de nieuwe Landvoogd alles zal doen, wat van Regeeringszijde kan geschieden, om een betere toekomst voor te bereiden.

Door de totstandkoming van de verruiming van den mond der haven, waardoor deze toegankelijk is geworden voor alle schepen, die het Panama-kanaal kunnen bevaren, is tegemoet gekomen aan den meest dringenden eisch om die haven geschikt te maken voor moderne schepen. Andere gewenschte voorzieningen zijn, naar het inzicht van tot oordeelen bevoegden, met het oog op de tegenwoordige behoefte en die van de naaste toekomst, niet van spoedeischenden aard. De omstandigheid, dat de ondergeteekende dienaangaande ook met den nieuwen Gouverneur, nadat deze zich ter plaatse omtrent den stand van zaken een oordeel zal hebben gevormd, overleg wenscht te plegen, behoeft daarom geen reden tot teleurstelling op te leveren. Onder de vraagstukken, welke ter zake nog tot oplossing moeten worden gebracht, behoort ook dat der overbrenging van het havenbedrijf in zijn vollen omvang in handen van de overheid. Dit vraagstuk is echter niet van zeer dringenden aard, omdat de exploitatie van de aan particulieren toebehoorende aanlegplaatsen en haventerreinen voorloopig wel zal blijven beantwoorden aan billijke eischen.

De ondergeteekende is daarom voorloopig van meening, dat er geen dringende aanleiding bestaat voor het reeds thans nemen van eene beslissing over de wenschelijkheid om de volledige exploitatie van de haven en de haventerreinen door het koloniaal bestuur ter hand te doen nemen.

De bij de behandeling van de begrooting voor 1918 vernomen klacht over toenemende onzedelijkheid bij de Curaçaosche bevolking is, naar de afgetreden Gouverneur nog aan den ondergeteekende heeft bericht, stellig onjuist te noemen. Naar de innige overtuiging van mr. NUYENS is er veel vooruitgang op het gebied der zedelijkheid te bespeuren. Deze Landvoogd deed daarbij opmerken, dat bij de beoordeeling van Curaçaosche toestanden niet mag worden vergeten, dat men daar in een tropisch land is, met een groote zwarte bevolking, waar ruim een halve eeuw geleden de slavernij nog gold en waar de begrippen om-

trent het vrije geslachtelijk verkeer en omtrent de gevolgen daarvan anders zijn dan in Europa.

Van bestuurswege zijn, nevens de maatregelen, die uit de toepassing van tot dit doel ingevoerde wettelijke voorschriften voortvloeien, in den allerlaatsten tijd geen bijzondere voorzieningen meer getroffen ter bestrijding van de onzedelijkheid. Wel wordt van overheidswege steun verleend aan uit het particulier initiatief voortgekomen pogingen in die richting, zooals blijken moge uit het bij artikel 125 uitgetrokken krediet, bestemd voor eene bijdrage aan de Curaçaosche vereeniging ter bestrijding en voorkoming van geslachtsziekten en uit de mededeeling bij art. 34 hieronder.

De landsbijdrage voor de verpleging van wezen der R. K. gemeente is eerst kort geleden met 20 pct. verhoogd, waarvoor bij de begrooting voor 1918 de noodige gelden werden toegestaan. Intusschen heeft de Gouverneur op grond van de buitengewone tijdsomstandigheden nog f 500 voor dit doel over het afgeloopen jaar beschikbaar gesteld. Mocht het noodig blijken deze bijzondere uitkeering in eene blijvende om te zetten, dan zal de nieuwe Landvoogd wel niet in gebreke blijven een voorstel daartoe te doen.

Bij art. 67 der onderhavige begrooting is rekening gehouden met het voorstel van den Gouverneur tot uitbreiding van het aantal bezoldigde R. K. geestelijken van den 2den rang met één (waardoor het aantal tot 18 zal worden opgevoerd); de ondergeteekende meent te mogen veronderstellen, dat de Landvoogd die uitbreiding voorloopig voldoende acht.

Eerst vrij kort geleden heeft de ondergeteekende een voorstel van den Gouverneur ontvangen om te geraken tot de gewenschte nieuwe regeling van de landsbijdragen ten behoeve van het bijzonder onderwijs. Aangezien dat voorstel, waarmede de ondergeteekende zich heeft kunnen vereenigen, niet gebouwd is op den voor het Moederland aanvaarden grondslag van financieele gelijkheid, stelt de ondergeteekende zich voor, den Gouverneur uit te noodigen om ter zake alsnog nadere voorstellen op dien grondslag te ontwerpen.

Een nieuwe regeling van de pensioenen ten laste van de kolonie, waarin ook die der pensioenen voor bijzondere onderwijzers zal zijn begrepen, is in bewerking. In het zoo-even bedoeld voorstel van den Gouverneur betreffende de uitkeering ten behoeve van het bijzonder onderwijs is reeds rekening gehouden met de bekostiging van overtocht van en naar Nederland voor het personeel bij dit onderwijs.

De meening, dat de Regeering voorloopig niet tot den aankoop van een schoener wenscht over te gaan, moet op een misverstand berusten. Uit de toelichting bij art. 13 blijkt immers niet alleen, dat, ongeacht de hooge kosten van aanschaffing, reeds een schoener is aangekocht, maar dat het ook in de bedoeling ligt de beschikking over een tweeden schoener te verkrijgen. Voorhands is besloten dit schip te doen bouwen, indien het niet tijdig gelukt een geschikt vaartuig aan te koopen.

Naar aanleiding van de vraag betreffende de oprichting van een nationale bankinstelling, werkende op Curaçao en nabijgelegen eilanden, kan de ondergeteekende mededeelen, dat bij notarieele akte van 24 Juli 1918 opgericht is de naamlooze vennootschap Hollandsche Bank voor West-Indië. De oprichting ging uit van de Nederlandsche Handel-Maatschappij, den K. W. I. M., de Koninkl. Stoomboot M., de Rotterdamsche Bankvereeniging en de Surinaamsche Bank. Tot directeuren zijn benoemd voor Nederland Mr. Dr. W. DYCKMEESTER, oud-directeur van de Surinaamsche Bank te Paramaribo, en voor Curaçao, de heer J. P. J. A. B. MARX. De Hollandsche Bank voor W. I. is een gewone credietinstelling en staat tot de Regeering in geen ander verband, dan dat de oprichting door den vorigen Minister van Koloniën toegejuicht en ten zeerste bevorderd is.

De ondergeteekende is van oordeel, dat, zoolang de aanvulling van den Kolonialen Raad niet door uitoefening van kiesrecht door ingezetenen kan geschieden, aan het in artikel 73 eerste lid van het Regeeringsreglement nedergelegd stelsel van aanbeveling van een tweetal personen voor de vervulling van het lidmaatschap van dien Raad door het college zelf behoort te worden vastgehouden, omdat dat stelsel althans eenigen waarborg biedt, dat met de wenschen der bevolking rekening wordt gehouden. Tegen misbruik van het stelsel, dat de ondergeteekende overigens niet in verdediging zou wenschen te nemen, voorziet het evengenoemd voorschrift zelf, aangezien daarbij slechts van eene voordracht sprake is, tot afwijking waarvan de Kroon bevoegd blijft. Benoemingen buiten de aanbeveling om hebben trouwens reeds plaats gevonden en van de bevoegdheid daartoe zal dus zoo noodig ook gebruik kunnen worden gemaakt om personen, die de andere eilanden kennen, in den Raad zitting te doen nemen.

Artikelen.

Art. 25. Het is nog niet gebleken dat de bezoldigingen van den commissaris en den inspecteur van politie te laag zijn om daarvoor onafhankelijke personen te vinden. Tot commissaris is benoemd de gewezen commandant van de brigade marechaussee, dien de Gouverneur volkomen geschikt achtte voor de vervulling van het ambt, terwijl voor de vervulling van de betrekking van inspecteur eerlang gegadigden voor uitzending zullen worden opgeroepen.

Art. 34. Kort geleden heeft het Apostolisch Vicariaat aan den Gouverneur mededeeling gedaan van het voornemen om eene inrichting te openen tot afzonderlijke opneming van jongens en meisjes, wier opvoeding verwaarloosd wordt en die aan bijzondere tucht moeten worden onderworpen. De ondergeteekende heeft zijn instemming met dat voornemen betuigd en het vooruitzicht geopend op het verkrijgen van eene landsbijdrage in de kosten.

Art. 36. Voor de toelichting van den op dit artikel gehandhaafden post is in den uitgewerkten en toelichtenden staat verwezen naar de Memorie van Toelichting van den Gouverneur ad art. 33 a. van de voorloopige begrooting, waarbij is medegedeeld dat het aangevraagd krediet bestemd is voor de uitkeering van eene vergoeding aan de leden der commissie van onderzoek naar de bekwaamheid van gegadigden voor bestuurder van motorrijtuigen.

Art. 40. Voor de vervulling van de betrekking van administrateur van financiën, waarvoor zich een aantal gegadigden hebben aangemeld, is voorloopig voor een tijdperk van vijf jaren aangewezen de inspecteur der directe belastingen, invoerrechten en accijnzen A. B. J. PRAKKEN te Rotterdam. Of voor een blijvende vervulling van eerstgenoemd ambt de daaraan verbonden bezoldiging te laag moet worden geacht, kan nog niet met zekerheid worden beoordeeld. Wel is aan den thans benoemde een hooger inkomen dan de organiek vastgestelde jaarwedde verzekerd; de ondergeteekende vond hiertoe vrijheid in verband met het tijdelijk karakter van deze werkzaamstelling en met de in zijne vorige betrekking door den heer PRAKKEN genoten inkomsten.

Art 60. De ambtsvoorganger van den ondergeteekende was van oordeel, dat het denkbeeld om het stroohoedenvlechtbedrijf in zijn vollen omvang op coöperatieven grondslag te vestigen, eerst zal kunnen worden verwezenlijkt wanneer uit het onderzoek van een op het gebied van coöperatiewezen bevoegden deskundige de uitvoerbaarheid daarvan gebleken zal zijn. De door mr. PLEYTE in het werk gestelde pogingen om zoodanigen deskundige te doen uitzenden hebben niet het gewenschte gevolg gehad. De ondergeteekende vertrouwt echter in overleg met den nieuwbenoemden Gouverneur der kolonie eerlang een deskundige hiertoe bereid te zullen vinden.

Intusschen kan hij mededeelen, dat het streven naar coöperatie in dit bedrijf in de kolonie zelve, zij het ook op kleine schaal, in den laatsten tijd meer merkbaar wordt.

Art. 70. De van bestuurswege te nemen maatregelen tot bevordering van het ambachtsonderwijs zijn nog in studie.

Art. 72. Van den Gouverneur is, in verband met de aanhangige nieuwe onderwijsverordening, een voorstel ontvangen voor eene nadere regeling der bezoldigingen van het onderwijzend personeel. Eene beslissing omtrent die regeling zal tijdig genoeg kunnen worden genomen om tegelijk met de bedoelde verordening in werking te kunnen treden. Luidens art. 21 van voormeld ontwerp zal het onderwijs te Willemstad in het Nederlandsch gegeven worden; in de scholen buiten de hoofdplaats zal *zooveel mogelijk* het Nederlandsch als voertaal worden gebezigd. De Gouverneur geeft in zijne toelichting bij dit art. te kennen, dat er reeds op alle scholen naar gestreefd wordt om, waar dit eenigszins kan, het onderwijs in het Nederlandsch te geven.

Art. 76. Het streven is er op gericht om het aantal kweekelingen, dat bij het onderwijs werkzaam is, geleidelijk in te krimpen. Zij kunnen echter nog niet als leerkrachten worden ontbeerd wegens gebrek aan voldoende bevoegd personeel. De Gouverneur is overigens van oordeel, dat aan het bezwaar tegen het bezigen van kweekelingen grootendeels tegemoet gekomen zal worden door de bepaling in de hangende onderwijs-verordening, dat zij niet dan onder toezicht en leiding van een in hetzelfde vertrek aanwezigen bevoegde in de school mogen werkzaam zijn.

Art. 88. Dat de ondergeteekende niet kan medegaan met de meening, dat de landbouwkundige kan worden gemist, moge blijken uit zijn bij de hierbij overgelegde Nota van Wijzigingen gedaan voorstel om nevens dien deskundige nog een hulp-landbouwkundige aan te stellen. De landbouw in de kolonie behoort toch, juist omdat het bedrijf met velerlei bezwaren te kampen heeft en meermalen tegenslagen ondervindt, naar de ondergeteekende meent, een onderwerp van aanhoudende zorg en studie van Overheidswege te zijn. Wel is waar kunnen velen bij ander werk een beter bestaan vinden, maar een niet gering gedeelte der bevolking vindt juist in den landbouw een min of meer toereikend middel van bestaan.

Art. 92. Uit een onlangs van den gouvernements-commissaris bij de Eerste Sisal Cultuur Maatschappij ontvangen mededeeling blijkt, dat de aanplant der maatschappij op hare onderneming op Curaçao 182 H. A. omvat en dat een eerste vezelopbrengst van 18 á 20 ton in Mei a. s. zal worden verkregen.

De ondergeteekende meent, dat hierin aanleiding mag worden gevonden voor de verwachting, dat de sisalbouw voor het eiland van belang zal blijken te zijn.

Art. 125. De ondergeteekende moge voor de beantwoording van deze opmerking naar zijn mededeeling bij art. 34 verwijzen.

Art. 136. Het ligt in de bedoeling, dat het Gouvernement eene drinkwaterleiding aanlegt, indien de uitvoering van het werk mogelijk blijkt.

De Minister van Koloniën,
IDENBURG.

De komende Vrede.

Het eerste antwoord van de Duitsche afgevaardigden, te Versailles bijeen met de hoofdmannen der geallieerden, is geweest een „Non possumus." Graaf von Brockdorff Rantzau heeft het onomwonden verklaard: „Een dergelijken vrede kan Duitschland niet aannemen zonder zich politiek en economisch te zelfmoorden." Daarna is men van Duitschen kant begonnen met tegenvoorstellen in te dienen in den vorm van nota's; deze worden door de Entente wederom beantwoord. Het doel hiervan was, zooals de president der Duitsche vredesgedelegeerden zich uitte, „een duurzamen en op den basis van het recht gegrondvesten vrede te verkrijgen voor alle naties." Het eerste antwoord der Duitschers is echter verworpen; hun politieke bezwaren, vooral ingebracht tegen de annexatie van de koloniën, het Saar-gebied en het Oosten van Duitschland, hebben geen genade kunnen vinden in de oogen van hen, die *thans* het lot der wereld in hun macht hebben. Immers wat er straks gebeurt, wanneer de weigering komt van Berlijn en Weimar om den vrede te teekenen, is niet te voorspellen. Donderdag 29 Mei moest het antwoord binnen zijn, daar op dien dag de met een week verlengde termijn van bedenken afliep. Wij hopen het nog mede te kunnen deelen; thans is het ons nog niet bekend, maar uit al hetgeen voorafging, concludeeren wij tot de weigering der Duitschers. Luisteren wij eens naar de stemmen van vooraanstaande personen in Germanje en naar de uitingen hunner pers.

„Onze natie", sprak president Ebert, *„moet zich zelf redden door eigen optreden.* In het gezicht van het komende vernietigingsgevaar, moeten volk en Regeering, hecht en vast naast elkander staan, moet men geen partijen meer kennen. Eensgezind moet Duitschland zijn nationaliteit en vrijheden verdedigen. De regeering vertrouwt thans op iedere gedachte en op den geheelen wil van de natie, van alle Duitschers in dit uur van harden arbeid, zij vertrouwt op de vervulling van ieders plicht en geloofd in den triomf van rede en recht.

Het eerste antwoord der Entente op het welgemeend en oprecht verlangen van ons uitstervend volk was de oplegging der ongehoord zware wapenstilstandsvoorwaarden. Het Duitsche volk legde de wapenen neder, vervulde trouw alle verplichtingen, hoe hard zij ook waren. Niettegenstaande dat bleef de hongerblokkade in volle kracht bestaan. Al deze lasten werden gedragen, daar wij vertrouwden op de belofte der geallieerden, in hun nota van 5 November afgelegd, dat de vrede een rechtvaardige vrede zou zijn, gesloten op den basis der 14 punten van Wilson. In plaats daarvan wordt ons nu een vrede opgelegd, niet te dragen voor het Duitsche volk, niet uitvoerbaar, zelfs niet al putten wij al onze krachten uit. Geweld zonder maat baart een haat tusschen de naties, die nieuwe oorlogen in de toekomst aankondigt. De verontwaardiging in alle Duitsche kringen uit zich in het eensgezind verlangen en den sterken wil om voor het Duitsche volk hetzelfde recht van nationale eenheid, onafhankelijkheid en zelfbestemming, dezelfde vrijheid op economisch en beschavingsgebied te verkrijgen als aan alle, zelf de kleinste, volkeren van Europa is gewaarborgd. De ontwrichting van het Duitsche Rijk, het overleveren van Duitschen arbeid aan vreemd kapitalisme, de ketening en het tot slavernij brengen van de jonge Duitsche Republiek door het Entente imperialisme, ziedaar de keur van dezen opgelegden geweldsvrede. Dit alles is in flagranten strijd met de principiën, die Wilson eens zoo plechtig heeft geproclameerd."

De bladen uiten zich op dezelfde wijze. Het democratische „Tageblatt" zegt: „Het Duitsche volk ziet de voorwaarden als onmogelijk te aanvaarden in. Zij willen niet alleen Duitschland voor eeuwig ruïneeren, doch plaveien ook den weg voor een militaristisch en reactionnair nationalisme, dat zich spoedig zal scharen om de vlag der „revanche."

Conrad Haussman, de leider der democraten, spreekt over den gedicteerden vrede aldus: „Het tractaat doodt de idee van den Volkerenbond en stelt geweld op de plaats van de internationale wet. De Napoleontisten bouwen collectief een imperialisme op, dat de wereld zal terugvoeren naar een tijdperk van honderden jaren van haat. Zij wenschen niets anders dan vernietiging. Duitschlands toestand is moeilijk zonder weerga, *doch de weg naar het nationaal en moreel zelfbehoud is voor een ieder duidelijk.* De regeering zal aantoonen, dat zulke voorwaarden niet kunnen aanvaard worden; tevens zal zij de uiterste grens aanwijzen van hetgeen wij zullen dragen.

De Centrumsleider, Max Pfeiffer, sprak uit naam van zijn partij het volgende: „Haat dicteerde deze voorwaarden. Mijn indruk is, dat zij neergeschreven werden door iemand, die lijdt aan zinsbegoocheling. De grootste politieke bewonderaars der Entente zullen toegeven, dat hier alle wijsheid en staatsmanschap ontbreekt. Daarom ben ik overtuigd, dat, juist wijl de goede wil om recht te doen ontbreekt, ieder vergelijk onmogelijk is. *Wij zullen doen, wat de eer ons gebiedt, al is het ook de revolutie.* De wereld is er rijp voor.

De „Tägliche Rundschau" spreekt over den „Gewaltfrieden" als volgt: „De echo, die overal weerklinkt, is een kreet van schrik. Door geheel Duitschland rolt de kreet: „niet aannemen." Het blad valt vooral Wilson aan en zegt: „door zijn valsch en dubbel spel, door zijn 14 punten hielp hij de Entente om Duitschland te ruïneeren. Wij zijn vernietigd omdat de democratie, de socialisten, het Duitsche volk overreedden, hun hoop te stellen op den democraat Wilson. Thans moeten wij niet meer opzien naar dien „held" *doch naar onze eigen kracht*, er op uit zijn om weer op onze voeten terecht te komen. Men wil ons niet alleen tot slaven maken, doch ons laatste sprankje van eer ontroven door den eisch tot uitlevering van den Keizer, Hindenburg en Ludendorff.

De „Lokal Anzeiger" laat zich aldus uit: „Als de uitwerking der voorwaarden is bedoeld de totale breking van onze volkskracht en wel voor altijd. De regeering doe thans, wat geheel het volk wil n.l. van den ons gegeven bedenktijd een goed gebruik maken om te onderhandelen. Eerst wanneer de laatste mogelijkheid om een te verdragen vrede te verkrijgen is uitgesloten, *zal haar uur komen om het beslissend woord te spreken.*"

Graaf Reventlow hoopt nog steeds op het democratische Amerika, waarvan hij niet verwacht, dat het zijn president zal steunen. Von Richthofen, vroeger gezantschapssecretaris te Washington, een democraat, raadt aan te teekenen onder protest en onder verwijzing, niet te kunnen instaan voor de volvoering der voorwaarden. Theodore Wolff, een kenner van zijn volk en bekwaam politicus, zegt: Twee wegen staan open; de eerste om te weigeren en een wapenloos gevecht af te wachten en te zien hoever de vijand zal gaan met zijn duimschroeven-aanzetten en zijn geroemde „cultuur." De andere is: dat de regeering aftreedt en plaats maakt voor de onafhankelijke socialisten, de mannen der Bolsjewiki, die zullen teekenen, omdat zij vast gelooven in een komende wereldrevolutie.

Scheidemann, de kanselier van Duitschland, een persoon dus van gezag en macht, heeft bij een groote volksmanifestatie te Berlijn, waar geroepen werd: „Weg met Amerika, Frankrijk en Engeland; weg met Wilson, Foch en Clemenceau!" een rede gehouden. Hij zeide, dat men verwacht en gewenscht had tot een vergelijk te komen, doch dat de voorwaarden van den vijand diens bedoeling aantoonden om den oorlog verder te kunnen voortzetten. Duitschland wenschte een gelijkberechtigd lid te worden van den Volkerenbond, doch de allié's wilden dit niet; zij eischen Duitschland's grond, geld, steenkool en schepen, ja alles wat deze bezitten. Wij zullen nimmer ons eigen doodvonnis voltrekken", zeide hij.

Haase, een onafhankelijk socialist, wil, dat men teekent, doch onder protest. De wereldrevolutie, die onvermijdelijk is volgens hem, zal ook dit „vodje papier" wel verscheuren. Met hem zijn alle Arsolraden (*Arbeiders- en Soldatenraden*) het eens. Teekenen met de wereldrevolutie in zicht.

Wanneer wij nu ten slotte de uitspraak vermelden van Dernburg, vicepresident van het Duitsche kabinet, die zeide, dat de geheele regeering unaniem zal weigeren te teekenen, dat men *zonder weerstand te bieden* de geallieerden het land zal laten binnentrekken, dan meenen wij voldoenden grond te hebben voor de verklaring, dat de vrede NU niet zal worden gesloten.

Een eigenaardigen indruk maakt het protest van de „Humanité", het Fransche socialistische blad. „Deze vrede," zegt het, „is een imperialistische en geen rechtvaardige. Men is niet uitgegaan van den wil tot verzoening maar om onrecht te doen. De bourgeois alleen dicteerden hem zonder ons socialisten naar onze meening te vragen." En de Hollandsche kranten publiceeren het protest van de Engelsche onafhankelijke labourparty, dat Reuter zoo aardig wist te verzwijgen. „Deze voorwaarden" zegt de sterke partij, „zijn tegen iedere publieke verklaring, tijdens den oorlog gedaan. Nu kennen wij pas de ware bedoelingen en den zin der regeering om den oorlog te verlengen tot de totale vernietiging van Duitschland in politieken en commercieelen zin. Deze voorwaarden brengen niet het einde van het militarisme, doch een herleving en groei in alle geallieerde landen. Het tractaat is kapitalistisch, militairistisch, imperialistisch en doet alle kwaden, die vóór 1914 bestonden, nog aangroeien. Het leidt niet tot een wereldvrede doch absoluut zeker tot nieuwe verschrikkelijke uitbarstingen." Een eerlijk gezegde!

Nog heeft von Brockdorff geklaagd over de schadevergoedingen. Duitschland neemt voor de neutraliteitsschennis van België de verantwoordelijkheid op zich, doch niet voor alle schaden, in den oorlog aangericht. Hiervoor zijn alle legers aansprakelijk. Bovendien, zei hij, is zeer eenzijdig uitgemaakt, zonder ons te hooren, dat wij alléén den oorlog hebben veroorzaakt.

De afgevaardigden van het Saardistrict hebben geprotesteerd tegen de afscheuring van Duitschland; zij zijn Duitsch van oorsprong, taal en gevoel. Het is geheel tegen de 14 punten van Wilson, zeggen zij, den basis voor den vrede. Bovendien wil Duitschland Frankrijk kolen leveren totdat de Fransche mijnen hersteld zijn. Ook de Poolsche socialisten en arbeiders in Silezië willen bij Duitschland blijven. Eigen nationaliteit en rechten, graag, doch bij Duitschland.

Ondertusschen heeft Foch zijn troepen naar den Rijn gedirigeerd, klaar om op te trekken, verder Duitschland in. Alle Rijnbruggen zijn bezet, 270,000 man zijn gereed. De blokkade zal nog strenger worden; zelfs thans mag het overtollige voedsel niet verstrekt worden aan de hongerige en stervende Duitsche bevolking, noch verkocht.

Albanië vraagt Amerika's protectoraat om uit de handen van Italië, Servië en Griekenland te blijven, doch zal wel een weigerend antwoord ontvangen, daar Amerika ook over Armenië en Konstantinopel geen mandaat wil aannemen.

Aan Italië is opheldering gevraagd over zijn troepenlandingen in Turkije; men wil het ook weg hebben uit Bulgarije, daar het 8000 Bulgaarsche gevangenen liet ontsnappen.

De Bolsjewiki in Rusland krijgen slaag; Admiraal Kolchak, door de Entente gesteund, rukt tegen hen op en staat op 35 KM van Petrograd; Lenin en Trotzky zijn uit Moskou gevlucht.

Berichten uit de Kolonie.

Nieuwe hulptroepen.

Met de *Stuyvesant* worden hier verwacht 2 nieuwe missionarissen waarvan de eén een Curaçaoënaar is n.l. de Eerw. Pater Antonino van der Veen Zeppenfeldt. Bovendien komen 7 Fraters van Tilburg onder geleide van den ZeerEerw. Frater Superior Generaal fr. Radulfus en 7 Zusters Dominicanessen de krachten van het Bijzonder Onderwijs versterken. Van deze zusters zijn er 4 bestemd voor Aruba en 3 voor St. Martin, waarvan 2 voor het Hospitaal aldaar.

De nieuwe Gouverneur.

Hoewel nog afwezig heeft Curaçao deze week toch reeds met zijn nieuwen Gouverneur kunnen kennis maken. Het Aprilnummer van *Neerlandia*, dat de mail van vorige Zaterdag ons bracht, prijkt met een zeer duidelijk portret van den nieuwen landvoogd O. L. HELFRICH. Het portret bevestigt de roep, die reeds van hem uitging, dat het een energieke figuur is. Het zeer waardeerend bijschift is van de hand van een oud-bekende den Heer Mr. B. DE GAAY FORTMAN.

In het *Koloniaal Weekblad, Oost en West* vonden wij nog de volgende lofspraak op den nieuwen Gouverneur:

„In de kroniek van het *Koloniaal Tijdschrift*, Maart-aflevering 1919, wordt met groote ingenomenheid gewaagd van de benoeming van den oud-resident Helfrich tot gouverneur van Curaçao, zoowel als precedent als om den persoon van den benoemde. De heer Helfrich heeft een zeer goeden naam als bestuursambtenaar. Curaçao mag van zijn nieuwen gouverneur volle toewijding aan zijn taak verwachten; met zijn bekwaamheid zal hij zich daar spoedig ingewerkt hebben."

Er wordt met reden aan getwijfeld of de nieuwe Gouverneur zich aan boord van het SS. *Stuyvesant* bevindt. Zooals wij van alleszins betrouwbare zijde vernamen, beloofde het Ministerie van Koloniën, dat telegrafisch ons zou bericht worden, wanneer de nieuwe Gouverneur scheep ging. Niettegenstaande de *Stuyvesant* reeds 13 Mei uit Amsterdam vertrok, is een dergelijk telegram tot heden hier nog niet ontvangen.

Promotie.

Met de voorlaatste mail ontving de Heer W. J. DE VRIES, 1ste Luit. bericht van zijn benoeming tot kapitein bij het O. I. leger. Wegens ongesteldheid en aanstaand vertrek van kapi- [illegible] Vries tevens als Commandant van het garnizoen alhier.

Onze gelukwenschen.

Kapitein H. Bierman.

El Boletin Comercial berichtte deze week dat Kapitein H. BIERMAN door den President van de naburige Republiek Venezuela benoemd was tot ridder 4e klasse in de orde van het borstbeeld van Simon Bolivar, den Bevrijder.

Tegelijk met onze gelukwenschen naar aanleiding van deze onderscheiding, roepen wij den Heer Bierman ons afscheid toe. Spoedig zal ZEG. ons eiland gaan verlaten, waar hij vijf jaren heeft doorgebracht. In die jaren heeft kapitein Bierman wellicht méér dan een zijner voorgangers hier de algemeene sympathie verworven. Niet weinig heeft zeker daartoe bijgedragen het Secretariaat van het Nederlandsch Verbond, dat hij in al die jaren met eere heeft waargenomen.

Examens.

Bij de examens die dezer dagen plaats vonden, slaagden:

de Eerw. Zuster Hedwig voor akte 3de klasse; de Eerw. Frater Ferdinand voor akte Spaansch en de dames Nicoline Dovali en Emiliana Mendez voor akte 4de klasse.

Aan allen onze gelukwenschen.

De Zeeland.

Op Hemelvaartsdag 's morgens ten 9 uur kwam Hr. Ms. pantserdekschip *Zeeland*, onder commando van Kolonel B. SCHREUDERS, terwijl de muziek van het garnizoen het Volkslied speelde, onze haven binnen.

Wegens den feestdag werden de gebruikelijke saluutschoten eerst gisteren gelost.

Etât Major B. Schreuders, Kapitein Luitenant ter Zee: Commandant, G. L. Heeris, Luitenant t|zee 1e klasse, 1e Officier, E. R. Schultz, Luitenant ter zee 1e klasse, 1e klasse. H. O. van der Straaten, Luitenant t|zee 1e klasse, C. Meyer Luitenant t|zee 2e klasse, L. A. C. M. Doorman Luitenant t|zee 2e klasse, G. Th. J. Roorda Luitenant t|zee 2e klasse, J. G. van Nauta Lemke Luitenant t|zee 2e klasse. O. R. F. Immink Luitenant t|zee 2e klasse, L. J. Stort Dijk, Luitenant t|zee 2e klasse, P. Kronenberg, Luitenant t|zee 2e klasse, E. P. Hartlieb, Officier van gezondheid 2e klasse, W. A. Vos, Officier van Administratie 2e klasse, J. J. Montanus, Officier Machinist 1e klasse, A. van der Harst, Officier Machinist 2e klasse, C. van der Linde Officier Machinist 2e klasse, benevens 19 adelborsten 1e klasse en 7 officieren Machinist 3e klasse. De bemanning bestaat uit 325 koppen.

Aan allen een hartelijk welkom en aangenaam verblijf in onze kolonie.

De boot meet 2,900 ton, is in 1897 gebouwd, heeft kanonnen van 15 c. M. en 6 van 12 c. M.

Van 10 Juni tot 5 Juli zal de *Zeeland* een oefeningsreis maken, om den 15 Juli weer naar Nederland terug te keeren.

De Stuyvesant.

Volgens berekening kan het Stoomschip de *Stuyvesant* ongeveer 6 of 7 Juni hier op Curaçao arriveeren. In geval de boot ook de kustplaatsen van Venezuela aandoet, zal het wel eenige dagen later worden. Naar ons werd meegedeeld, zal het schip niet rechtstreeks van hier naar Holland vertrekken, doch eerst naar Suriname terugkeeren wegens het groot aantal passagiers uit die kolonie, die de reis naar het Moederland wenschen mede te maken.

Tweede Kamer.

Den 11 April, juist daags vóór het Paaschrecès, heeft de 2e Kamer de Curaçaosche Begrooting van dit jaar afgehandeld.

De Heeren van Vuuren en Bulten, beiden Katholiek, waren met Minister Idenburg de eenigen, die daarbij het woord hebben gevoerd. De volgende week hopen wij de *Handelingen* dier zitting in zijn geheel in ons blad op te nemen.

Het Zeemanshuis.

Binnenkort zal hier een *Zeemanshuis* geopend worden. Het initiatief daartoe is uitgegaan van den sympathieken Directeur van onzen Gezondheidsdienst, die reeds zoo menige verbetering heeft aangebracht, die ons eiland tracht te maken tot het gezondste der West-Indische eilanden. Met Mevrouw Waterman heeft hij de leiding op zich genomen van den feestavond op Zaterdag 31 Mei in het *Theater Naar* en, zooals men verwachten kon, hebben dadelijk een groot aantal bereidwillige handen zich aangeboden om te helpen.

Met aller hulp zal het nu een schitterende avond worden.

Als bekend musicus zal Dr. Waterman zelf eenige vioolnummers geven, een welluidende vrouwenstem zal een [illegible] gen, een bekend zanger die toevallig hier is — een bai tenkdusje — geeft ook een nummer, en, last not least, de meisjes van de Wilhelminaschool zullen den avond openen met eenige keurig uitgevoerde gymnastische oefeningen.

En dat alles ter inleiding van de Fancy Fair, waar de élite van ons eiland zich zal ontmoeten.

Baas boven baas.

De Senaat der Ver. Staten heeft het wetsontwerp op de nieuwe vrijheidsleening, groot 7 miljard dollar, aangenomen.

Dit geschiedde Zondagochtend 12 Maart om kwart over zes, na een onafgebroken vergadering, die Zaterdagochtend om tien uur begonnen was. Een aantal Republiekeinsche senatoren had een obstructietactiek te baat genomen.

De draadlooze verbinding met Oost- en West-Indië.

Naar de heer Bakhuis, technisch vertegenwoordiger van Telefunken in Nederland aan de N. Crt. schrijft, ligt het geheele ontvangststation voor de draadlooze verbinding met Indië al kant en klaar in Nederland, doch kan het nog niet geplaatst worden, omdat de Staat — zes maanden na het besluit om de verbinding tot stand te brengen — nog niet gereed is met het voorloopig gebouwtje waaraan nog wel twee maanden gewerkt zal moeten worden. Van het verzendstation zijn ook al eenige deelen in ons land.

Officiëele berichten.

Aan den opzichter bij den vuurtoren op Klein Curaçao, Gustaaf Monsanto is tot verder herstel van gezondheid veertien dagen verlofsverlenging verleend.

Aan den agent van politie tweede klasse Manuel Christiaan is tot herstel van gezondheid veertien dagen verlof verleend.

In den voogdijraad op Aruba zijn benoemd; tot voorzitter de heer F. A. van Everdingen, tot leden J. B. Arends en J. K. Z. Lampe en tot secretaris de heer E. Ireusquin.

Aan den roeier van de loodsboot A. Ravenstein is tot verder herstel van gezondheid drie maanden verlofsverlenging verleend.

Aan den tijd. agent van politie tweede klasse D. A. Djinga is op zijn verzoek eervol ontslag uit 's lands dienst verleend, en A. M. Martis is benoemd tot tijdelijk agent tweede klasse

Aan den geneesheer van het krankzinnigengesticht alhier J. H. M. Ellis is tot verder herstel van gezondheid drie maanden verlofsverlenging verleend.

Aan den wnd. ontvanger op Bonaire H. B. C. Schotborgh is tot herstel van gezondheid acht dagen verlof verleend, en de heer G. W. Hellmund is gedurende dat verlof belast met de functien van ambtenaar van het openbaar ministerie, en de heer R. D. de S. Arends met die van ontvanger en chef van het hulppostkantoor aldaar.

Vliegtocht over den Oceaan.

N. C. III is eindelijk gevonden op 18 mijl afstand van Punta Delgada, Azoren. Het watervliegtuig is geheel en al defect. De binnenvleugels zijn gebroken, de buiten of bovenste vleugels ontbreken geheel, het stuur hangt uit 't lood, de boot is lek. Wonder dat de menschen er nog levend zijn afgekomen en veilig op Punta Delgada zijn geland. De machine wordt afgetuigd en naar New-York teruggezonden.

N. C. I. is op zijn tocht naar de Azoren ook in zee gevallen, en wordt als verloren beschouwd; de bemanning is gered.

Alleen dus N. C. IV is goed aangekomen en zal beproeven verder te vliegen naar Lissabon

Met een anderen tweedekker, de *Sopwith*, zonden HARRY HAWKER en Luitenant MACKENZIE beproeven rechtstreeks van St. John (Terranova) naar Ierland te vliegen.

Dicht bij Ierland vielen ook zij in zee, maar werden Goddank, opgepikt door een Deensche boot.

Echte pechvogels dus!

A. A. V.

In een vergadering, alhier gehouden op Vrijdag 23 Mei 1919, die bijgewoond werd door de heeren: C. P. Amelunxen, R. F. W. Boskaljon, C. B. Debrot, C. Holstein, J. G. Statius Muller, H. Scholtens, Kz, H. Schotborgh, G. Troost en J. F. Quast, is met algemeene stemmen opgericht de „*Algemeene Ambtenaars-Vereeniging in de Kolonie Curaçao.* Zij bedoelt alle Gouvernementsambtenaren, in den ruimsten zin van het woord, saam te brengen in één vereeniging ter behartiging hunner stoffelijke en ethische belangen.

Wij wenschen de jonge Vereeniging veel succes met haar loffelijk pogen.

Verdronken.

Zaterdagmorgen werd in een der baaien van het Schottegat het lijk gevonden van een zekeren Martinus La Cruz. Het is zeker dat deze man zelfmoord gepleegd heeft, want aan zijn familie had hij brieven achtergelaten, waarin hij hen in kennis stelde met zijn voornemen om zich te verdrinken en dat men op een bepaalde aangewezen plaats zijn lijk zou vinden. Men vond daar inderdaad het lijk en eenige kleedingstukken etc. die hem toebehoorden. De man leed in den laatsten tijd aan zwaarmoedigheid.

Misdaad.

Gisteren avond is in het St. Elisabeths-Gasthuis binnen gebracht een jonge vrouw, die op vreeselijke wijze door een woesteling, Pedrito Morales, pontjeswrikker mishandeld is, zij had 2 diepe steekwonden onder het schouderblad, die tot de longen zijn doorgedrongen. Verder nog een groote wond aan het been en den bovenarm.

De man bevindt zich in arrest.

Dezelfden avond ten half 11 is de vrouw overleden.

HAVEN-NIEUWS
VAN 22 MEI – 5 JUNI.

Schip	Kapitein	Aankomst	van	Vertrek	naar
Maracaibo	Johnson	24 Mei	La Guayra	24 Mei	Maracaibo
Merida	Johanson	25	Maracaibo	26	La Guayra
Lake Copleij	Hund	28	Pto Cabello	31	New York
Merida	Johanson	28	La Guaira	29	Maracaibo
Maracaibo	Johson	29	Maracaibo	29	New York
Manata	Mujica	9	Pto Padre	25	Pto Padre
Grecian	Wood	28	Pto Rico	28	La Guaira
Zeeland	Schreuder	29	Azoren		
Merida	Johanson	4 Juni	Maracaibo	5 Juni	Maracaibo
Grecian	Wood	5	Pto Cabello	5	New York
Montevideo	Agacino	31 Mei	Pto Columbia	31 Mei	Pto. Cabello
Bologna	Feribano	31	La Guayra	31	Pto Columbia

Schoeners	Aankomst	van	Schoeners	Vertrek	naar
La Providencia	23 Mei	La Vela	*Lelia*	25 Mei	Bonaire
Monte Libano	23	Bonaire	*Maria Leoncita*	25	Aruba
Camia	24	Maraibo	*Maracaibo*	24	Maracaibo
Rufina	25	La Vela	*La Providencia*	25	La Vela
Maria	25	Bonaire	*Gacela*	24	Maracaibo
Esperansa	25	Maracaibo	*Lelia*	26	Aruba
Segunda Maria	26	Rio Hacha	*Louisiana*	26	La Vela
Regino	26	Pto Padre	*Silfide*	26	Pto Padre
Lelia	26	Bonaire	*Pluma di Oro*	27	La Vela
Meteor A	26	Aruba	*Meteor*	27	St Juan
Hirondelle	26	Guadeloupe	*Camia*	27	La Vela
Graciosa	26	Maracaibo	*Rufina*	28	Maracaibo
Albertina	28	Aruba	*Esperansa*	28	Maraibo
Frieda	28	Maracaibo	*Graciosa*	28	Maracaibo
Nereida	28	Maracaibo	*Mary Luis*	28	Barbados
Venesia	28	Pto Cabello	*Albertina*	29	Barbados
Maria D	28	Pta Plata	*Lelia*	30	Bonaire
Virginia	29	Maracaibo	*Clara*	30	La Guayra
Lelia	29	Aruba	*Maria*	30	Bonaire
Carlota	30	Maracaibo			
Felicidad	30	Maracaibn			
Josefa Margta	30	La vela			
Ana Altagracia	30	Maracaibo			

Nederland.

De Statenverkiezingen zijn medio April geëindigd, voor het eerst volgens het nieuwe kiesstelsel van Evenredige Vertegenwoordiging. De niet te voorspellen uitslag is geweest een zege voor rechts, een behoud van de christelijke meerderheid in de groote bedreigde provincie Zuid-Holland, het omslaan ten onzen gunste van een andere, die steeds wankel stond, Overijsel, en een krachtige vooruitgang der onzen in Friesland, het roode bolwerk. Een constitutioneel praatje en een brokje historie tot verduidelijking hiervan.

De leden der Provinciale Staten in Nederland kiezen de leden der Eerste Kamer; dit gebeurt dus niet *rechtstreeks*, door het volk, maar *mediair*. Zoodoende hebben de verkiezingen ook een dubbel doel: vooreerst: flinke mannen naar voren te brengen om de provinciale belangen te behartigen en ten tweede: aan hèn hun vertrouwen te schenken, van wie men zeker is, dat zij een partijgenoot, een favoriet in het Hoogerhuis zullen doen zetelen. Het laatste, wat eigenlijk bijzaak was, werd voor de volkskiezers hoofdzaak en wat hoofdgeding moest wezen, n. l. een flink provinciaal bestuur te verkrijgen, werd nevenbelang. Er werd meer gezien naar de kleur dan naar het gehalte van den persoon. Hoe deze aberratie zich heeft ingevreten in het kiesstelsel? Om de oplossing te vinden moeten we terug tot 1904.

De Tweede Kamer was in 1901 omgeslagen en had een sterke rechtsche meerderheid (58 tegen 42) op het kussen gebracht; Minister Kuyper vormde zijn rechtsch Ministerie. De Eerste Kamer was echter sinds haar eerste bestaansoogenblik in handen gebleven van het hooghartig liberalisme, dat in Holland de lakens uitdeelde, meer dan een eeuw lang. In den zomer 1904 nu verwierp dit lichaam de Hooge Onderwijswet van Minister Kuyper en deze, die niet wilde aftreden vanwege de sterke meerderheid in de Tweede Kamer, ontbond de Eerste, die grootendeels vernieuwd terugkwam. De reden *hiervan* nu lag in den uitslag der Provinciale Statenverkiezingen van 1904. Deze hadden de Staten van Zuid-Holland doen omslaan naar rechts en dit College, hetwelk 10 Eerste Kamerleden afvaardigt, koos 10 Rechtschen voor ons Hoogerhuis. Zuid-Holland is dan ook steeds de wipplank geweest en de kleurbepaler der Eerste Kamer. Noord-Brabant en Gelderland die elk 6, Zeeland en Utrecht die elk 2, Limburg dat 3 Eerste Kamerleden koos (te zamen 19,) waren steeds vast *rechtsche* provincies; Noord-Holland dat 9; Friesland dat 4, Groningen dat 3 en Drenté, dat 2 leden voor het Hoogerhuis afvaardigde (te zamen 18) waren steeds vast *linksche* provincies; Overijsel, dat varieërde, vaardigde 3 leden af, doch gaf geen doorslag. Zuid-Holland met zijn 10 leden, was het groote voorwerp van strijd, waarvan afhing, wie domineerde in Hollands Senaat. Van 1904 af bleef daar de meerderheid rechtsch, soms 31—19, soms 30—20. Schoon iedere 3 jaarlijksche verkiezing fel was, thans zou de strijd noch heviger zijn, aangezien het nieuwe kiessysteem tot verrassingen aanleiding kon geven en, de verkiezing van 1918 als basis genomen, een rechtsche minderheid van 37 tegen 45 links was voorspeld als den gunstigsten uitslag. De profeten hebben gefaald en de rechtsche kleur is troef gebleven. 42—40 luidde de uitslag ten gunste der christelijken.

Ook Overijsel is rechts geworden: 25—22, terwijl in Friesland de stand 20—30 voor rechtsch in verbeterd in 23—27. Limburg staat thans 38—7; Gelderland 35—27, Noord-Brabant 56—8; Zeeland 24—18, Utrecht 25—16, Zuid-Holland 42—40, allen met rechtsche meerderheid. Noord-Holland vertoont een verhouding 31—46, Friesland 23-27, Groningen 15—30, Drenthe 12-23, allen in het voordeel van links.

De eerste kamer blijft, hoe ook in 1922 de Statenverkiezingen mogen uitvallen, tot 1925 rechts. De stormloop om aan het christelijk Kabinet een hechten steun te ontnemen was vergeefs, de poging om door middel van een linksche Eerste Kamer de resultaten der sociale werkkracht van Minister Aalberse nutteloos te maken, is mislukt. Door een meerderheid in beide Kamers gerugsteund, zal de ijver van het Ministerie om te arbeiden voor het *ware* welzijn des volks niet verslappen.

Wat verder bijzonder opvalt, is, dat de socialisten 45000 stemmen minder behaalden dan in 1918, de kleine groep Bolsjewiki, de Wijnkoopianen, 20000 minder. Hoe het Nederlandsche volk over een revolutie denkt!!! De groote Liberale Unie van vroeger, die het vorig jaar als wegsmolt, zag zich ook thans grootendeels weggeveegd door den bezem, die geen middenstof meer duldt. Rechts of rood, bloedrood dat wordt de eindstrijd, die zich haast te beginnen. Van de 133 leden bleven er 49 liberalen over.

Moge God het Ministerie zegenen in zijn heilzamen arbeid, de revolutie buiten ons dierbaar Holland houden en het spoedig doen genieten van de zegeningen des vredes.

Bekendmaking.

Het publiek wordt herinnerd aan art. 2 der Verordening van 31 October 1901|29 Januari 1902 (P.B 1902 No. 7), thans luidende:

„Iedere hond moet voorzien zijn van:

1o. een halsband met een metalen plaat, waarop vermeld staat de naam des eigenaars;

2o. een aan den halsband vast te hechten penning, welks vorm en opschrift jaarlijks in de maand Mei door den Procureur-generaal worden bepaald en welke, op vertoon van een door den ontvanger afgegeven kwitantie, waaruit blijkt, dat de in art 1 bedoelde belasting is betaald, vanwege het plaatselijk hoofd der politie tegen den kostenden prijs wordt verstrekt"

De penning zal dit belastingjaar den vorm van een schild en tot opschrift hebben het getal „1919" en het woord „Curaçao", terwijl het volgnummer onder dit woord is aangebracht.

De penningen zijn aan de Hoofdwacht der politie in de Willemstad verkrijgbaar tegen betaling van vijf en twintig centen.

Curaçao, 1 Mei 1919.

De Procureur-generaal a. i,

5—5 *C. S. GORSIRA.*

Burgerlijke stand.

Opgaaf van het aantal geboorten, sterfgevallen en huwelijken, welke hebben plaats gehad gedurende de maand April 1919.

	Geboorten. M. gesl.	Vr. gesl.	in echt	b. echt	Overleden M. g.	Vr. g.	Aangegeven Levenl. in echt	b. echt	H.
Stadsdistrict	16	13	11	18	10	17	0	3	11
2e. district	11	10	8	13	4	2	0	1	3
3e. district	12	4	10	6	2	6	1	2	2
4e. district	3	3	4	2	0	0	0	0	0
5e. district	9	1	6	4	2	0	0	0	3
Totaal.	51	31	39	43	18	25	1	6	19

De Heer en Mevrouw
Kerstjens-Keppel
geven hiermede kennis van de geboorte van hun zoon
Gerard Jan.

Amsterdam, 14 April 1919.
Pretoriusplein 21.

Curiosidades de la Guerra.

La Guerra Europea ha sacado á la luz de una manera positiva el valor del aceite de hígado de bacalao como un elemento nutritivo productor de fuerzas y resistencia. Cuando escaseaban alimentos y medicinas en Alemania, esta potencia mandó á Noruega agentes para acaparar la produccion total de aquel aceite. Comprendió Inglaterra de lo valioso de este elemento [illegible] cia que su enemigo tan cautelosamente aprovechaba, el año siguiente mandó sus agentes á Noruega y contrató á precio fabulosos todo el abaste para uso de las tropas Aliadas. Ese es un verdadero tributo al gran valor de aquel precioso aceite y motivo por que hubo que pagar precios fabulosos por el para continuar elaborando lo EMULSIÓN DE SCOTT, para que no faltara este medicamento, tan indispensable en estos paises donde dependen [illegible] millares de organismos debilitados. [illegible] de la EMULSIÓN DE SCOTT no [illegible] tos para asegurarse sus abastos del Aceite di Hígado de Bacalao y ademas de tener hechas sus contratas anticipadas para refinería de Noruega, mandó compradores recorriendo las pesquerías i recogiendo nuevos abastos sin considerar el [illegible]. Gracias á lo cual no faltará aquella famosa medicina en nuestra país. 8